

פ ר ט י כ ל מ ס' 24/ב

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, שהתקיימה ביום ד'
י' באדר תשי"ג - 25.2.1953

נוכחים:

היו"ר מ. אונא	י. הררי
ב. אזניה	ז. ורהפטיג
א. אלטמן	נ. חת
ע. אסף	ת. טובי
י. בדר	ח. רובין
י. בר-יהודה	ד. טרי
ד. בר-רב-האי	

נעדרו:

ע. איכילוב	ע. מילמון
ב. אבניאל	ב. טסון
ד. בסתוני	י. טפירא
א. דויטש	א. תבורי
י. כסה	מ. קסיס
ק. לוז	

מוזמנים:

טר המשפטים פ. רוזן
ח. כהן - היועץ המשפטי
מר עקביא - רשות הכיחות

סדר היום:

1. חוק רכישת מקרקעין (אישור פעולות ופיצויים).
2. הצעת חוק "מבקר חשבונות, תשי"ג - 1953".

1. חוק רכישת מקרקעין (אישור פעולות ופיצויים)

היו"ר מ. אונא:
בישיבה האחרונה החלטנו לא לסכם בענינים טעורר
מר י. וייץ במכתבו, וברצוננו לטמוע את דעת
היועץ המשפטי בדברים אלה.

ח. כהן:
מר וייץ מציע במקום סעיף-קטן ב' של סעיף 2,
לכתוב: "תעודת הטר תהיה סופית ללא זכות ערעור
והתנגדות, והיא תקנה לרשות הפיתוח את הבעלות ואת החזקה הבלעדית על הנכס
המצויין בתעודה. כן תחייב את מטרה רישום הקרקעות לרשום את הנכס... בשם
רשות הפיתוח על אף כל האמור בכל חוק ובכל תקנה אחרת". לדעת מר וייץ
כוונת הנוסחה הזו למנוע שלש תקלות שעוללות לנבוע מהנוסח הקיים: א) מניעת
ערעורים; ב) מניעת החזקה ברשות הפיתוח; ג) מניעת אי-רישום. דעתי היא
שהוא צודק בקשר לחובה שאדיכה לחול על רושם הקרקעות, לרשום את הנכס על
שם רשות הפיתוח לפי התעודה שתיתן לה לפי החוק. אבל בקשר לערעורים, אין
אני רואה את הצורך בכך. בין כה וכה תמיד פתוחה הדלת לבית-המשפט הגבוה
לצדק ואין טעם בהוספה מיוחדת.

אני מציע, במקום הלשון שנקטנו בטעיף-קטן ג'
של סעיף 2, לומר: "תעודה שניתנה לפי סעיף זה תחייב את רושם הקרקעות
לרשום את הנכס בספרי האחוזה על שם רשות הפיתוח". זה מכאן את נקודת חילוב
הרישום. סעיף-קטן ג' יהיה, איפוא, כך: "תעודה שניתנה לפי סעיף זה,
תחייב את רושם הקרקעות לרשום את הנכס הנרכש על שם רשות הפיתוח; ואולם
אי-רישום לא יפגע בתוקף הקניית הנכס לרשות הפיתוח". לפי החוק הכללי
הקיים, רושם הקרקעות אינו חייב לרשום בטאבו אלא אם הוא מסכים לטרנסאקציה
שנעשתה בין שני הצדדים, וכאן מבטיחים שלא יהיה שיקול דעת כזה.

י. בר-יהודה:
אם יש לו שיקול דעת, אני מבין את הפסוק הטני. אבל
אם אין לו שיקול דעת ואחר-כך נאמר "ואולם אי
רישום וכו'" - הרי זה מחליט את הפסוק הראשון.

ת. כהן:

מצד אחד יכול רוסט הקרקעות להיות חייב לרוסום, ומאידך שני יכולה רשות הפיתוח להיות לא להוטה לעת עתה לרוסום, כי יש לה דברים דחופים יותר. בינתיים נמצאו מערערים על האדמה הזו וזה אי-ריסום לא יפגע בחוקף ההקניה.

מר עקיבא:

גם אם יהיה חוק כזה, רוסום הקרקעות ידרוש דברים נוספים וזה יגזול זמן רב.

ח. כהן:

בנוגע לחזקה אני מציא לכתוב בסיפא של סעיף 2א: "יקום לקנין ולחזקת רשות הפיתוח", לשם זהירות.

ח. רובין:

במקום "ובהסכמת רשות הפיתוח", אני מציע לכתוב: "ורשות הפיתוח תהיה רשאית לחזקה מיידית בנכס". אני חושב שאי-אפשר להגיד שזה קם לחזקתו, כי חזקה היא לא רק מוטג משפטי, אלא יש גם מוטג עובדתי. הועיון הוא לא שהוא מחזיק מיד, אלא שהוא אחראי לחזקה, ואני חושב שאפשר ללכת בעקבות פקודת הקרקעות רכיסת מקרקעים לצרכי צבור, שבה יש גם כן דבר דומה לזה.

ח. כהן:

זו יותר שאלה של אסטטיקה מאשר של תוכן, ואינני מתנגד. אם כותבים שרשות הפיתוח רשאית להחזקה מיידית בנכס הזה - זה מספיק.

ח. רובין:

סעיף-קטן ב' אני מציע לנסח כך: "הוצאה תעודה כנ"ל לפרסם הטר את דבר הוצאתו ב"רטומות" והנכס קם לקנין רשות הפיתוח עם הפרסום ב"רטומות". בעסקי קרקעות צריך להיות מינימום של פומבצות. על כן אני אומר שהבעלות עוברת ברגע שזה פורסם לפחות ב"רטומות".

ח. כהן:

כתבנו: "מן התאריך שיצויין בתעודה האמורה". זאת אומרת שהטר יכול לציין בתעודה תאריך בסנת 1949 כדי לתת אישור לפעולות שנעשו, וזו אחת המטרות העקריות של החוק, שלא נשיג אותה אם נקבל את הצעתו של חבר הכנסת רובין.

ח. רובין:

אין בחוק הגבלה לגבי התאריך, ואני חושב שזה דבר מסוכן ואינו מתקבל על הדעת. אם ברצונך למנוע תביעות נוספות על רשות הפיתוח בתקופה שהשתמשו בקרקע מבלי שהיתה בעליה, אפשר להגיד זאת מטביב לענין הפיצולים.

ג. חת:

אני חושב שהפרסום אינו בקטר עם בעיית הקנין. כוונת הפרסום היתה, לומר שתעודת הטר היא תעודה הקובעת בענין הבעלות. היא באה במקום פסק-דין של בית-דין לקרקעות. על כן אין לקבל את הצעת חבר הכנסת רובין. אני מחייב פרסום מהיר, או לכתוב שיט לבעל הנכס רשות לעשות פעולות במשך שנה מיום פרסום החוק - כדי לחייב את רשות הפיתוח לפרסום זאת. כעת כתוב "תפורסם", אבל לא כתוב מתי.

ל. בר-יהודה:

נניח שנקבע כי מחוייבים לפרסום זהדבר בכל זאת לא פורסם. האיש אינו פונה ואינו מקבל פיצולים, וגם כשיפנו - יאחר. על כן, עם הפרסום צריך להיות קטור משהו הקובע שאי-הפרסום פוגע בבעל החדש של הקרקע לעומת זכויותיו של הבעל הקודם.

ח. כהן:

אני מוכן לכתוב בסוף סעיף-קטן ב': "תעודה לא תינתן אלא תוך שנה אחת מיום תחילת תקפו של חוק זה ותפורסם ב"רטומות" סמוך ככל האפשר ליום נתינתה". יתר הדברים אינני מוכן לקבל. הדבר שאומר חבר הכנסת בר-יהודה, הוא ענין שבביל בית-המשפט לקחת בחשבון. גם אחרי פרסום ב"רטומות" יכול להיות שהיבר לא הגיע לידיעתו, ובית-המשפט יביא זאת בחשבון. (ל. בר-יהודה: אבל אז זו אשמת האדם). אין זה ענין פלילי. אנחנו נשארנו בתלם ואמרנו שכל הפרסום הזה בא בכדי להבטיח פומבי לתעודות האלה, ואת זה הבטחנו פה. בנוגע לחזקה, אני מוכן לקבל את ההצעה האסטטית של חבר הכנסת רובין, ולומר: "הנכס יקום לקנין רשות הפיתוח ורואים אותו נקי מכל שעבוד; ורשות הפיתוח רשאית להחזקתו הבלעדית מיד".

ג. חת:

בסעיף 4(2) אני מציע לכתוב: "...תוך שנה אחת מיום פרסום התעודה".

החלטה:

סעיף 4(2) ינוסח: "בעל הנכס הנרכש לא הגיש תביעת פיצולים לרשות הפיתוח תוך שנה אחת מיום פרסום התעודה לפי סעיף 2".

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת רובין, לכתוב בסעיף
2(ב): "הוצאה תעודה ככ"ל לפרטת השר את
דבר הוצאתה ב"רשומות" והכנסת קה לקנין
רשות הפיתוח עם המרסות ב"רשומות"
- מיעוט
- רוב נגד

ההצעה נדחתה. זכות הסתייגות לחבר הכנסת רובין

היו"ר מ. אונא: בסעיף 3(ב) כתבנו "בין בבעלות בין בחכירה" והתעוררה
שאלה אם אפשר לתת גם בחכירה. אנחנו רצינו לסייג זאת.

ח. רובין: מדובר שיש יעשה שני דברים: א) ימנה מוסד שיפסוק
למעשה; ב) יקבע את התקנות שלפיהן יפעל המוסד. כלומר
יש כאן שני צדדים: צד אחד, בעל הקרקע לשעבר החובע פיצולים, וצד שני -
השר, או השלטון המבצע. השלטון המבצע הוא עכשיו גם אד, גם פוסק וגם מחוקק,
וזה לא ייתכן. אני חושב שאין השר יכול למנות את הרשות המוסמכת, ובמידה
שהוא מחוקק - הוא צריך להיזקק לאישור פרלמנטרי.

ב. אזניה: אני מציע להשאיר את הנוסח כפי שהוא. אני מתנגד
לפרינציפ שנכניס כאן שני טריים, וזה מספיק לי כנימוק.

ח. רובין: הצעותי הן: א) לכתוב: "רשות מוסמכת שתחמנה על-ידי
השר ותהיה מורכבת מחמשה חברים, לבד ששלשה מהם
יהיו שופטים". ב) אחרי "בתקנות" להוסיף: "באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט
של הכנסת".

זכות הסתייגות לחבר הכנסת רובין בשתי ההצעות הנ"ל

ג. טובי: היות וחלו שינויים בחוק המקורי, אבקש להרשות לי
להכניס את הסתייגותי בהתאם לשינויים שהוכנסו על-
ידי הועדה.

היו"ר מ. אונא: אין מניעה לכך.

י. בר-יהודה: בענין החכירה, היות ואני בעד זה שכל הקרקע בארץ-
ישראל תהיה רק בחכירה, אינני מוכן ללחום פה בעד
זכות הבעלות.

ח. כהן: אני מציע, שהועדה תביע את דעתה בתור המלצה לשר
בקטר לקביעת התקנות, כי זה ענין לתקנות.

היו"ר מ. אונא: ייתכן שאפשר בדרך זו לראות פתרון, אם כי אינני
יודע באיזו מידה זה מחייב את השר.

החלטה: נתקבלה ההצעה שדעת הועדה בענין החכירה תובע בסם
הועדה במליאת הכנסת, ויוצע שהדבר יפורט בתקנות.

2. הצעת חוק מבקרי חשבונות, תשי"ג - 1952

ד. בר-רב-האי: הצעת חוק מבקרי חשבונות, תשי"ג - 1952 היא הצעה
שמועברת למליאת ועדת החוקה פה-אחד על-ידי ועדת-משנה
שלה. בפני ועדת המשנה היו שתי הצעות. האחת, שרגילים לקשור אותה בשמי,
שכוונתה לאפשר קבלת רשיון התעסקות במקצוע לא רק על-ידי בחינות בארץ - לגבי
קטיגוריות מסוימות שיופלאו בצורה זו או אחרת את הכשרתם לטפל במקצוע זה.
הצעה שניה, של הממשלה, שבה לא נאמר הדבר במפורט. בזמן הדיונים בושת המשנה
הגענו להתאמה עם הצעת הממשלה, בכמה דברים שאעמוד עליהם.

בהצעת החוק מטעם ועדת-המשנה תמצאו בסעיף 6(א)(1)
את האפשרות הזו, מובעת במלים "או הוכיח למועצה את הכשרתו בבקורת חשבונות"
וכך התנאי בסעיף-משנה (2).

הטיג השני מבטיח שלא תהיה גישה שרירותית במתן הרשיונות. המועצה תהיה מורכבת מ-11 איש, ומהם 5 מבקרי חשבונות שיחמנו על ידי שר המשפטים. יחד האנשים אינם אנשי מקצוע העוסקים במקצוע כבעסק פרטי שלהם, אלה קרובים למקצוע. נוסף לכל זה עמדה בפני הועדה בעייה של כמה עשרות אפליקנטים, הטוענים שלא ניתן להם רשיון עד כה למרות שיש בהם תכונות המכשירות אותם לעסוק במקצוע זה, - אנשים שלכאורה ראויים להיות רואי חשבונות. ניתנה לנו הבטחה שלפני כמסת החוק לתקפו יערכו בדיקה נוספת של אותם עשרות המקרים, ובמידה שאנשים יוכיחו את כשירותם תיפתר הבעייה. אתמול נודע לנאלי הוחל בבצוע ההחלטה, אבל בהיקף קטן מאד. אם הסמועה נכונה - ואני אומר זאת בכל הזהירות - הרי נאמר שעומדים לקבל רשיונות אלה שגילה למעלה מ-50 שנה, אף ללא הבחנה מקצועית.

ההצעה הזו המובאת פה-אחד מטעם ועדת-המשנה, קטורה בשני תנאים: א) היטול הבעייה של המקרים התלויים ועומדים, אבל לאחר הבחנה לא רק של גיל אלא גם של הכשרה מקצועית; ב) השארת הפתח של קבלת רשיון ללא בחינה, לגבי קטיגוריות שהמועצה תמצא לחוץ. אם לא יתקבלו שני תנאים אלה, אצטרך לתלות בסעיף 6 את ההצעות שהיו כלולות בהצעה המקורית שלי ואשר יחייבו את המועצה לתת במקרים מסויימים רשיון.

בעקבות מבחן שקבלנו הופיעה אתמול מטלחת של רואי חשבונות מוסמכים בישראל, שהיתה להם ידיעה על ההצעה הזו, והם הביאו את הערותיהם. הערתם הראשונה היא לגבי השם. אנחנו שינינו את השם "חוק רואי חשבון" שהיה בהצעת הממשלה ל"חוק מבקרי חשבונות", והם רואים בזה משום מה פגיעה. בשבילי אין זו שאלה עקרונית.

לגבי סעיף 3 הם מבקשים לכתוב "נקט בצעדים הדרושים המתקבלים על הדעת". התיקון העקרי הוא כמובן בסעיף 6, בו הם עומדים על הוכחה. כן הם רוצים שלכל הפחות יהיה תנאי של הסכלה תיכונית באותם המקרים שעומדים לתת רשיון בלי בחינה, כדי שלא חרד רמת המקצוע מתחת למצימום זה.

יש עוד דבר עקרוני, שגם אנחנו קבלנו לא בלי היסוסים, בסעיף 10 האוסר עליהם לעסוק במסחר, בחוץ ובניהול חשבונות, אלא ברשות המועצה. בחוק אין בכלל ענין של הנהלת חשבונות. יש תפקידים מסויימים המוטלים על מבקרי חשבונות. אמרנו שאיש אינו יכול לאשר חשבונות כשהוא בעצמו מבקר. רצינו להכריז בין שני הדברים האלה. הם בהצעתם, או לגמרי לא הוסיפו את הדבר, או שהם רוצים שיוכל לנהל - אלא לא בחברה המבוקרת על ידו. יש קטיגוריה של מנהלי חשבונות ללא כל פרטנזיה, העובדים באופן חלקי או קבוע, והם טוענים שמנהלי חשבונות אלה מטיגים את גבולם.

שר המשפטים פ. רוזן: אם נקבל את השם "רואי חשבונות", שום דבר אינו מונע את הלא-מוסמכים מלקרוא לעצמם "מנהלי חשבונות" ואינני רואה בזה תועלת רבה. לפי הצתי הדבר הגיוני יהיה, להבדיל בין "רואי חשבונות מוסמכים" לבין "רואי חשבונות". מטום מה גם זה לא נתקבל על דעתם, אבל הייתי מקבל על עצמי להכריע בענין זה; זאת אומרת לקרוא להם "רואי חשבון מוסמכים".

בנוגע להצעה בסעיף 3, לכתוב "כל הצעדים הדרושים המתקבלים על הדעת" במקום "כל הצעדים האפשריים" - אני חושב שזה תיקון. הם גם מתנגדים לסעיף שמעניק למועצה אפשרות לתת את התעודה גם ללא בחינה.

אשר למקרים התלויים ועומדים, מניתי ועדה שסכמה את עבודתה, אבל טרם קבלתי את הדין-וחשבון. נודע לי שממליצים להעניק רשיונות ל-20 מתוך 51. אני רק רוצה לומר שעד עכשיו לא הבינתי ולא נתקבל על דעתי מדוע כל עורך-דין זר שבודאי יש לו הכשרה מקצועית, צריך לעבור בחינות, ורואה חשבון - לא. אבל ניתנה בענין זה הבטחה על-ידי קודמי ואני צריך לקיים אותה. באיזה גבולות - עוד לא החלטתי, אבל כמובן שצריך לעשות זאת לפני היכנס חוק זה לתוקפו.

בנוגע לניהול חשבונות, דוקא אנחנו עוררנו את הספק אם הם רוצים לנסתר על ניהול חשבונות. אבל בינתיים הם שוב אומרים שאמנם בחברות בדרך כלל זה לא נהוג, אבל לפעמים הם צריכים לתקן איזה דבר ולשם זה הם מנהלים חשבון באופן זמני, לתקן איזה פגם.

אני אמרתי להם שבאים בחשבון שלשה דברים: א) או איסור כללי; או ב) איסור בקורת אותם חשבונות שהם בעצמם בקרו; או ג) היתר כללי.

ש ט ה ח ו ק

היו"ר מ. אונא:

אגודת רואי חשבון מציעה לקרוא לחוק "חוק רואי חשבון", ולמקצוע - "ראיית חשבון".

י. בר-יהודה: אני מציע לקרוא "רואי חשבון" ולא להוסיף "מוטמכים".

י. הררי: אני מציע לא להכניס "מוטמך" אלא להבדיל בין מבקר חשבון ורואה חשבון. צריך לבחור בשם אחד ולהגן עליו בחוק. אני מציע להשאיר "מבקר".

ז. ורהפטיג: אני סבור שאפשר לתת להם את הקונצסיה הזו ולקרוא להם "רואי חשבון". אבל בין אם נקבע "רואה חשבון" ובין "מבקר חשבון" - ההגנה על השם צריכה להיות גם לגבי זה וגם לגבי זה, כדי להגן על האחד ולאטור שימוש לרעה בשם השני.

י. בר-יהודה: אני מצטרף לדברי חבר הכנסת ורהפטיג.

ח. רובין: למלה "מבקר חשבון" אין תוכן כלשהו. אני נגד המלה "מוטמך" כי זוהי הזמנה לכל מי שלא יהיה מוטמך, ליותר על המלה הזו ולקרוא את עצמו "רואה חשבון" ועל-ידי כך להטעות את הקהל. אני תומך בהצעת חבר הכנסת ורהפטיג, שנבחר שם זה או זה, הרי צריכה להיות הגנה בפני שימוש לרעה גם בשם השני שאיננו בוחרים בו.

ד. בר-רב-האי: התקטינו בהגדרת התפקיד. לא מצאנו הגדרה כללית ואמרנו שחוק זה נוגע לאלה שממלאים תפקידים שנתייחדו בחיקוק למבקר חשבונות, כלומר לקטיגוריה זו של אנשים; ובמידה שזה מצטיע בחיקוק - מדובר על בקורת חשבונות. התפקיד שהוטל עליהם הוא לבקר חשבונות ולחתום עליהם. זוהי בקורת; אין זו ראייה. אם נקבל את הצעתם לגבי השם, אינני מבין את התנגדותם לתואר "מוטמך". יש לי רושם שדוקא זה נותן להם סמכות.

שר המשפטים פ. רוזן: אפשר לכתוב בסעיף 1: "בחוק זה 'ראיית חשבונות' פירושו - מילוי תפקידים שנתייחדו בחיקוק לרואה חשבון או למבקר חשבון". על כל פנים זה נחוץ אם נכון מה שאמרת בכנסת, שכיום משתמשים בשני מונחים אלה בחוק שלנו בערבוביה, אבל תמיד הכוונה היא ל"אודיטור"; על כל פנים לפי האינפורמציה שקבלתי אמרת כך בכנסת. על כך נכון לומר: "מילוי תפקידים שנתייחדו בחיקוק למבקר חשבון או רואה חשבון".

י. בר-יהודה: בבקורת חשבונות עוסק לא רק מבקר חשבונות או רואה חשבונות. בזה עוסקת ועדת בקורת וכו'; הם עוסקים באישור פומבי, ובכדי שיוכלו להיות אחראים על האישור, הם עושים מלאכת בקורת. אבל תפקידם הוא לאשר פומבית את החשבון. לכן גם בסעיף 1 אי-אפשר לומר "בקורת חשבונות", כי לא זה העיקר.

אשר לשם, אני חושב ששם זה, המוסכם והמקובל במשך שלשים שנה יותר חשוב מיצירה לשונות גאונית של מישהו, שיותא מתאימה לתרגום מדויק של שם אנגלי, אבל זה דבר שונה ממה שרגילים לו כאן.

היו"ר מ. אונא: יש כמה הצעות: לגבי שם החוק והמקצוע. הצעת החוק המקורית אומרת "חוק רואי חשבון"; לפי הצעת ועדת המשנה - "חוק מבקרי חשבונות"; הצעת האגודה, וההצעה לקרוא לבעל התואר "רואה חשבון מוטמך" או "מבקר חשבון מוטמך", כלומר בתוספת התואר "מוטמך".

ה צ ב ע ו ת

בעד תוספת התואר "מוטמך" - 1 קול
נגד - רוב
הוחלט לא להוסיף את התואר "מוטמך"

בעד השם "מבקרי חשבונות" - 1 קול
בעד השם "רואי חשבון" - רוב
נתקבל השם "רואי חשבון"

החלטה: ברוב קולות הוחלט לקרוא לחוק בטם:
"חוק רואי חשבון, תשי"ג - 1952".

סעיף 1

היו"ר מ. אונא: האגודה מציעה לקרוא לבעל המקצוע בטם "רואה חשבון, מבקר".

י. בר-יהודה: אני מציע לכתוב: "בחוק זה "ראיית חשבונות" פירושו - מילוי התפקידים שנתייחדו בחיקוק לרואה חשבון (מבקר חשבונות)".

ח. כהן: אני מציע את הנוסח: "בחוק זה "ראיית חשבון" פירושו - מילוי התפקידים שנתייחדו בחיקוק לרואה חשבון או למבקר חשבונות".

י. הררי: מה שהציע היועץ המשפטי, הרי זה אותו סעיף שהיה בהצעה המקורית. אני התנגדתי לזה, כי ברגע שאנחנו קובעים שם, איננו מתכוונים שיהיו שני שמות. צריך לוודא שבכל החיקוקים שלנו יופיע השם "רואה חשבון" בלבד.

ח. כהן: ההגדרה בסעיף 1 חלה לא רק על החיקוקים העתידיים לבוא, אלא גם על החיקוקים הקיימים. ואם כי החיקוקים הקיימים נכתבו באנגלית, הרי התרגום הרשמי של "אודיטור" היה באמת "מבקר חשבון" ולא "רואה חשבון".

נ. חת: אולי כדאי להזכיר בגוף החוק גם את המלה האנגלית "אודיטור"?

ח. כהן: אם אנחנו כותבים גם "רואה חשבון" וגם "מבקר חשבונות", לא יכול להיות ספק.

ז. ורהפטיג: ההגבלה "בחוק זה" מיותרת לדעתי, ואני מציע למחוק מלים אלו.

ח. כהן: ועדת המשנה החליטה לעשות מהסעיף הראשון שבהצעת הממשלה סעיף של פירושים, ולכן כתבנו "בחוק זה" - כמו בכל סעיף של פירושים. אבל דבר זה אינו מטנה במאומה.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת ורהפטיג למחוק את המלים
"בחוק זה" בתחילת סעיף 1 - 2 קולות
נגד - 3 קולות.

ההצעה לא נתקבלה.

בעד הכללת שני המושגים - "רואה חשבון" ו"מבקר חשבונות" בסעיף 1 - רוב
נגד - מיעוט

ההצעה נתקבלה. הסתייגות לחבר הכנסת הררי

החלטה: סעיף 1 ינוסח כדלקמן: "בחוק זה "ראיית חשבון" פירושו - מילוי התפקידים שנתייחדו בחיקוק ל"רואה חשבון" ו"מבקר חשבונות".

סעיף 2

החלטה: סעיף 2 נתקבל.

סעיף 3

י. בר-יהודה:

ההצעה לכתוב "הצעדים הדרושים" - נראית לי.
אשר ל"בעלת חשיבות" - זה נראה לי כהגזמה לצד שני.

ד. בר-רב-האי:

אם המטרה זו לא גרמה נזק, איש לא יתלונן והשאלה
לא תתעורר. אם נפגע מישהו והוא יעורר את השאלה -

יחליט בית המספט.

י. בר-יהודה:

אני מתנגד להצעתם, כל היא נוחתת אפשרות למה שאינו
בעל חשיבות לדעת רואה החשבון, שלא יבוא. לעומת
זאת אני מביין שאריך להיות ברור שלא מדובר על מאה פרוטות.

ח. כהן:

אני מקבל את הצעתם, לכתוב "המתקבלים על הדעת"
במקום "האפשריים", אבל מאותם הנזמוקים שהביא חבר
הכנסת בר-רב-האי, אני רואה שאין צורך בהוספת המלים "בעל חשיבות", כי אם
הדבר אינו בעל חשיבות - השאלה לא תתעורר.

החלטה: הוחלט לכתוב "הצעדים המתקבלים על הדעת",
במקום: "הצעדים האפשריים".

נ. חת:

לי נדמה שרק העלמת דבר חשוב יכולה לשמש עילה
להאטמה.

ז. ורהפטיג:

אני מציע לכתוב: "...ולחוכיח כי נקט את הצעדים
האפשריים" במקום "...ולחוכיח כי נקט כל הצעדים...".
המועצה תקבל בחשבון את האפשרויות.

החלטה: הצעת חבר הכנסת ורהפטיג, לכתוב "כי נקט את
הצעדים האפשריים" במקום "כל הצעדים" - נתקבלה.

נ. חת:

אני מציע לכתוב: "רואה חשבון שנתן תעודת אישור
שאינה נכונה או שאינה שלמה".

ח. כהן:

כל הוראה פלילית היא בלסון הווה.

ה צ ב ע ו ת

בעד ההצעה לכתוב: "נקט את הצעדים המתקבלים על הדעת" - רוב
בעד ההצעה לכתוב: "נקט את הצעדים האפשריים" - מיעוט

הוחלט לכתוב: "נקט את הצעדים המתקבלים על הדעת"

בעד ההצעה לכתוב: "להעלים עובדה בעלת חשיבות" - 1 קול
נגד - רוב

ההצעה נדחתה. הסתייגות לחבר הכנסת חת.

סעיף 4

נ. חת:

בסעיף-משנה (7) אני מציע לכתוב: "שאינם פקידי
ממסלה"; או: "העוסקים במקצוע שלא בטרות המדינה".

י. בר-יהודה:

את הוא פקיד, אינו רואה חשבון. אם אני אומר
"העוסק במקצוע" - הכוונה כבר ללא-פקיד.

ד. בר-רב-האי:

הכוונה הייתה לחמטה אנשים העוסקים במקצוע, אבל
האגודה מציעה לכתוב "העוסקים במקצוע באופן
עצמאי". אני מציע לכתוב: "העוסקים במקצוע".

נ. חת:

לאחר שלא הוגדר בסעיף 1 המקצוע, אריך לכתוב:
"העוסקים בראיית חשבונות שלא בטרות המדינה".

ז. ורהפטיג:

אני מציע לכתוב: "העוסקים במקצוע".

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת חת, לכתוב: "סאינס
פקידי ממסלה" או "העוסקים במקצוע שלא בשרות
המדינה"
-
בעד הנוסח: "חמטה רואי חשבון העוסקים במקצוע" - רוב
הוחלט לכתוב: "חמטה רואי חשבון העוסקים במקצוע"
הסתייגות לחבר הכנסת חת.

5 טעיף

החלטה: טעיף 5 נתקבל.

6 טעיף

י. הררי:

פה מתעוררת הבעיה של אלה שהיו אולי ראויים
לקבל רשיון ולא קבלו. כל עוד לפי החוק הישן
נאמר שהנציב העליון יכול לתת רשיון ללא בחינות - הרי צריך לחסל את
הפרשות הקודמות עוד בטרם היכנס חוק זה לתוקפו, כי מאז והלאה אנחנו רוצים
למנוע אפשרות כזו. לפי דעתי איננו צריכים לסלים את קריאת החוק בטרם
נקבל דיין-וחשבון מה נעשה על-ידי הועדה שנחמנתה לכך, בקשר למקרים התלויים
ועומדים.

יש בעיה נוספת, של עולים. אני מתנגד שגם עולים

יקבלו רשיונות ללא בחינות; אלא לגביהם צריכה המועצה להיות בעלת סמכות
לוותר על חלק מהבחינות, והיות ויזכיתו שהם מנוסים ובעלי נסיון ידרשו
מהם רק חלק מהבחינות. אולם ביחס לזה אין שום דבר קבוע בחוק, וזה חסר
לדעתי. לאחר שתיגמר פרשת העבר אפשר יהיה למחוק את טעיף-משנה (א) (1),
אלא שצריך יהיה להוסיף ש"המועצה תוכל לוותר על חלק מהבחינות, אבל לא
על כולם", ולבסוף להוסיף את טעיף-המשנה בדבר עיסוק בבקורות חשבונות שנתיים
לפחות.

ז. ורהפטיג:

אני בעד הנוסח שהציעה ועדת המשנה. לבחינות יש
הצדקה כשיש תכנית לימודים שלמה, כלומר דבר אובייקטיבי
הקובע דבר מסויים. אבל החוק כולו מבוטט על שן שהבחינות כולן נתונות אך
ודק בידי המועצה והיא קובעת את ה"קוריקולום" ומה שצריך לדעת, ואין הדברים
האלה נקבעים בחוק. לכן גם החמירו בהרכב המועצה. על כן אינני יודע מדוע
אני צריך להכתיב למועצה איך עליה להיווכח אם המועמד הוא מתאים. אני סומך
על המועצה בענין זה.

י. בר-יהודה:

מבלי לדעת לגמרי מה הם המקרים התלויים ועומדים
ובמי המדובר, הרי אם מביין 51 פרסונלטים אושרו
20 - זה בעיני על כל פנים אחוז לא נמוך. על כן אינני רוצה שידברו כאן
בצורה כללית כזאת. אם להשאיר אפשרות מתן רשיון ללא בחינה, מוטרחים להכניס
לפחות הגבלה אחת: שזה יכול להטות תוצאה של עיסוק מעשי במשך שנים רבות
במקצוע, ודבר זה לא כתוב. על כן אני מציע להוסיף אחרי המלים: "הוכיח
למועצה את הכשרתו...". את המלים: "על-ידי התעסקות במקצוע לא פחות
מ- X שנים". אשר לטעיף 6 (ב), מה פירוש הדבר? כשנותנים למישהו רשות
לפסול, אסור שהדבר יינתן "בלנקו".

ד. בר-רב-האלי:

על זה יש אפשרות ערעור, לפי טעיף 13.

ח. כהן:

גם בפקודת עורכי-הדין נאמר שאפשר לטרב. זה מקרה
סאי-אפשר לכתוב אותו בגוף החוק. צריך להיות
שיקול דעת הפסי פחות או יותר לפני שנותנים רשיון. לאחר שניתן - אי אפשר
לקחתו בחזרה אלא אם עשה מעשה בניגוד לחוק.

אשר לבדיקת המקרים התלויים ועומדים, עוד לא
מרתתי דיין-וחשבון על בדיקותי לשר המשפטים. ישבתי, כפי שהבטחתי, עם כמה
מומחים ממשרד המשפטים ומחוץ לו ועברתי על כל התיקים שנצטברו בוועדה.
ונתברר לי ב-19 מקרים שאין שום ספק שיש לאדם גם ההשכלה וגם ההכשרה
הדרושה, ואני מוכן בפה מלה להמליץ על מתן רשיון להם. תיק אחד נוסף,
שהיו לי ספיקות לגביו - מכיון שהאיש הוא בן 58, אמרתי שאמליץ גם עליו.

בקשר לכך יש פרק נוסף שבאמת מעיק עלי. היו אנשים שעשו את כל הבחינות ונשאר להם עוד מקצוע אחד - ויש להם כל הסגולות הטובות הדרושות. הם באים עכשיו בטענות, שלא לה שהקימו רעש והמולה, אנחנו נותנים רשיונות ואילו להם - שמילאו את המוסל עליהם ורק נשארה להם בחינה אחת, לא ניתן. אני חושב שאמליץ לוותר להם על מעבר הבחינות שוב, ואז יגדל מספר האנשים שיקבלו רשיונות עד ל-35. לגבי היתר - מתוך חוסר נתונים אינני יכול לקבל אוחס.

הישיבה ננעלה 1115.